

• صاحب امتیاز و مدیرمسئول: غلامحسین کرباسچی • مشاوران: عباس عبدی و احمد زیدآبادی • سردبیر: محمد جواد روح • سردبیر آنلاین: افشین امیرشاهی
• معاون سردبیر: مهرداد خدیر • دبیران گروه‌ها: فرزانه پهرانی (اقتصاد) • آرمین منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل) • علی ورامینی (رسانه و فرهنگ)
• سمیه متقی (سیاست) • الهه ابراهیمی (خبر) • آرش خاموشی (عکس) • هادی حیدری (طرح و کاریکاتور) • شبنم رحمتی (معاون آنلاین) • مدیر هنری: مهدی قربانی تبار
• حروفچینی و ویراستاری: شهرام هادی • مدیر اداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری • تلفن روابط عمومی: ۸۸۷۴۹۳۰۵۰ • تحریریه: ۸۸۷۳۰۵۹۱ • آگهی‌ها: ۸۸۷۳۵۴۰۷
• نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸، لیتوگرافی و چاپ: هم‌میهن • توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۹۱۳۰۴۱۴۲

فعالیت اقتصادی و مقاومت هر روزه

هستی شه‌ریزفر
معمار از تباطات

بدیهی است که هر کسب‌وکار برای تولد و بقا به سطحی از اعتماد نیاز دارد: اعتمادسازی از سوی جامعه، مخاطبان و ذی‌نفعان داخلی آن کسب‌وکار. به این معنا می‌توان ادعا کرد که یک کسب‌وکار، منشأ تولید اعتماد در یک جامعه است. اگر آن کسب‌وکار در بستر اقتصاد دیجیتال باشد و شه‌روندان یک جامعه برای تهیه یک کالا یا خدمت، به یک پلتفرم یا یک بستر غیرفیزیکی اعتماد می‌کنند، شاید بتوان گفت حاصل دوبرابر اعتمادسازی اجتماعی هم می‌تواند باشد!

ایجاد فرصت برابر، فلسفه‌ی اقتصاد دیجیتال

اعتمادی که هستی اقتصاد دیجیتال از آن منشأ گرفته است اعتمادی ناشی از انتشار و توزیع قدرت است. قدرتی که از یک نهاد منحصر و قدرت‌مند به شه‌روندان عادی جامعه منتقل می‌شود. شه‌روندان به مدد اینترنت (یکی از مهم‌ترین شاخص‌های اقتصاد دیجیتال) و دسترس پذیری عادلانه‌ی پلتفرم‌های آنلاین می‌توانند خریدار و حتی به‌سادگی (به‌شروط داشتن ایده و تولید) خود به فروشنده یک کالا یا خدمت تبدیل شوند. در چنین موقعیتی، منشأ تولید و انتشار خدمات، فقط در دست یک نهاد قدرت‌مند و منحصر نیست و تکثیر می‌شود. در این وضعیت ایده‌آل، با اعتمادی که یک کسب‌وکار دیجیتال می‌آفریند، شه‌روندان یک جامعه می‌توانند فرصت مشابهی در خلق ارزش‌های اجتماعی و اقتصادی داشته باشند.

اگر این چرخه درست کار کند، با اولین بازق‌های امید در چرخه‌ی اقتصاد دیجیتال یک کشور، کم‌کم نیازهای جدید روزمره‌ی هم کشف می‌شود و چرخه‌ی عرضه و تقاضای خدمات نیز در این میان بازتولید می‌شود؛ کسب‌وکارها ملزم به پاسخگویی به مردم خواهند بود و در نهایت چرخه‌ی آفریده می‌شود که در خدمت زندگی آسوده‌تر و رونق اقتصادی ملی است. به همین دلیل همواره ارتباط سهم اقتصاد دیجیتال یک کشور و شکل‌گیری مفهوم «توسعه»، مفهوم مهمی است.

در ایران اما «این همه» نیست!

لرزه‌ها هرچه روی کاغذ زیباست، در زمین بازی رخ نمی‌دهد! کافی است بخورده‌های قهری با کسب‌وکارهای نوآوری کشور و واکنش‌ها به آمار وضعیت اینترنت ایران و مطالبه‌گری برای بهبود آن را مرور کنیم تا روشن شود که چرا فعالیت اقتصادی و صنعتی در ایران به یک مقاومت هر روزه تبدیل شده است؟ و از خود پرسیم در همین جامعه - با سهم اقتصاد دولتی حداکثری - که رشد یک کسب‌وکار، بازتولیدکننده‌ی صدای ارزشمندی از دل جامعه است، تا کجا می‌توان به مفهوم اعتماد در تعامل با دستگاه‌های اجرایی کشور خوش بین بود یا ممارست ورزید؟!

در یک نظرسنجی در سال ۲۰۱۵ درباره‌ی میزان اعتماد به خدمات مرتبط با تجارت الکترونیک، مشخص شده است که شاخص‌های «سهولت و سودمندی در کسب‌وکار» از سوی کاربران، مهم‌ترین معیارهای ارزیابی موفقیت اقتصاد دیجیتال از سوی شه‌روندان، سهولت و سودمندی یک کسب‌وکار برای مخاطب در چه شاخص‌هایی تعریف می‌شود؟ از دقت در طراحی محصول تا اباعادی که در جزئیات فنی لحاظ می‌شود، در این طیف قرار دارد. در واقع در این سطح، اعتمادسازی یک نوع ارتباط مستمر است که کسب‌وکارها باید پس از حضور در بازار مصرف و تلاش مداوم در بهبود، نوعی گفت‌وگوی مداوم با مخاطب مشتری را هم تجربه کنند. به این معنا در یک جامعه‌ی عادی، یک فعال کسب‌وکار تنها به رشد توسعه‌ی کسب‌وکارش می‌پردازد. در ایران اما بخش زیادی از توان یک کسب‌وکار برای مناسبات غافلگیرانه صرف می‌شود و به همین دلیل فعالیت اقتصادی در ایران مقاومتی هر روزه است؛ مناسباتی که بیش از هر چیز به‌نظر می‌رسد ریشه در «بی‌اعتمادی» داشته باشد.

ازسویی بی‌اعتمادی نهادهای قدرت در داخل کشور که نمونه‌های آن را در این سال‌ها بسیار دیده‌ایم؛ از شب‌نامه گرفته تا انواع فشارهای سیاسی و اجتماعی و پلمب‌های ناهنجار و پرونده‌های قضایی برای مدیران استارت‌آپ‌ها. ازسویی دیگر بی‌اعتمادی اجتماعی که هر ساختن و رشدی را به رانت یا وابستگی به نهادهای حاکمیتی مرتبط می‌انگارد و در هر بزنگاه اجتماعی یا سیاسی، به این کسب‌وکارهای تازد.

شاید قربانی گرفتن از اکیسیتیم نویایی که قدرت و سرمایه بالایی هم برای مقابله با تمام این موارد ندارد، ساده‌ترین و کم‌هزینه‌ترین کنش به‌نظر بیاید.

در مجموع این اتفاقات می‌توان گفت که فعالیت اقتصادی در ایران، نوعی مقاومت هر روزه است؛ همین طور امیدوار ماندن به ساختن.

عکس: جهان‌آرا

از چاله به چاه؟

واگذاری پرسپولیس و استقلال به بانک‌ها و هلدینگ‌ها از همین حالانگرانی‌های بسیاری را به وجود آورده است

سپهر خرمی
گزارشگر ورزشی هم‌میهن

ایراداتی که وارد است

انتشار این خبر که قرار است سهام اصلی باشگاه پرسپولیس به بانک‌ها واگذار شود، اما سروسزای زیادی به‌پا کرد. جدیدترین اظهارنظرها مربوط می‌شود به بایک‌نگهداری، رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس که معتقد است، به هیچ‌عنوان این انتقال نباید انجام شود چراکه به لحاظ قانونی مشکل دارد و خلاف منویات رهبری است.

بایک‌نگهداری با اشاره به انتشار آگهی واگذاری سهام ۲ باشگاه پرسپولیس و استقلال از سوی سازمان خصوصی‌سازی، از مکتب‌خانه این مرکز با مسئولان کشور در این زمینه خبر داد و از صدور مجوز خرید برای شورای پول و اعتبار برای شرکت در این واگذاری، ابراز نگرانی کرد. نگاهداری با اشاره به هشدارهای مکرر رهبری درباره نگاهداری بانک‌ها به سایت مرکز پژوهش‌های مجلس گفت: «در این نامه اعلام شده است که حضور بانک‌ها در این مناصب، مغایر منویات مقام معظم رهبری و در تضاد با مواد ۱۶ و ۱۷ قانون رفع موانع تولید، رقابت‌پذیر است. در این مکتب‌خانه تاکید شده که وظیفه شرکت‌های غیرمرتبط با موضوع فعالیت بانکی در این وظیفه و در نهایت اقتصاد کشور است. این اقدام باعث خواهد شد که منابع در اختیار بانک برای اعطای تسهیلات به فعالیت‌های مولد، کاهش یابد و لذا با شعار سال ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری نیز تناسبی ندارد. مبتنی بر همین منطبق در مواد ۱۶ و ۱۷ قانون رفع موانع تولید، رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب سال ۱۳۹۴، بانک‌ها مکلف به واگذاری سهام خود در نگاه‌هایی که فعالیت غیربانکی دارند، شده‌اند و در صورت استنکاف با جریمه‌های مالیاتی مواجه خواهند شد.»

بدهی سنگین سرخابی‌ها

ازسویی دیگر باشگاه‌های پرسپولیس و استقلال بدهی‌های سنگینی به نهادهای مختلف دارند که مشخص نیست پیش از واگذاری و فروش سهام آنها، وضعیت پرداخت این بدهی‌ها به کجا خواهد رسید. فقط یک قلم از این بدهی‌ها که عدد و رقم کمی هم نیست، به ورزشگاه آزادی مربوط می‌شود که با هر مسابقه‌ای که در این ورزشگاه برگزار می‌شود، این میزان بدهی افزایش پیدا می‌کند.

مهیار عسگریان، مدیرعامل شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی، در یک برنامه تلویزیونی در خصوص طلب پرداخت نشده این شرکت از سرخابی‌ها گفت: «شرکت توسعه و نگهداری از سال ۹۲ تاکنون مبلغی حدود ۲۵ میلیارد از فدراسیون‌های ورزشی و دو باشگاه استقلال و پرسپولیس طلبکار است.»

عسگریان همچنین در رابطه با هزینه میزبانی در ورزشگاه آزادی برای هر تیم گفت: «سلاک ما برای هزینه نگهداری یا اجاره، کارشناسی مرکز کانون قوه قضائیه است. برای هر بازی فوتبال، هزینه اجاره ۵۲۰ میلیون تومان است.»

نگرانی از ورود افراد غیر متخصص

نگرانی‌ای که بعد از این واگذاری وجود دارد این است که به‌طور مثال، بانک شهر چه افرادی را براساس چه معیارهایی قرار می‌دهد به‌عنوان اعضای هیئت‌مدیره باشگاه پرسپولیس معرفی کند؟ بانک‌ها درک درست و البته دانشی نسبت به تیم‌داری در فوتبال و فرازوفروندهای آن ندارند. بانک‌ها چطور می‌خواهند با حواشی باورنکردنی این رشته و البته بحران‌های همیشگی این رشته ورزشی در فوتبال ایران کنار بیایند؟ فارغ از اینکه بانک‌ها به لحاظ قانونی می‌توانند در فوتبال تیم‌داری کنند یا خیر، براساس چه فاکتورهایی اعضای مدیریتی بانک‌ها نفرات خود را وارد هیئت‌مدیره می‌کنند؟ تا جایی که حافظه تاریخی مان باری می‌کند، نظارت سنگین و شدیدی روی افرادی وجود داشته و دارد که وارد این دو باشگاه می‌شوند اما حالا با کاهش قدرت وزارت ورزش، مشخص نیست این موضوع چطور مدیریت خواهد شد؛ با علم به این موضوع که «مردم» بعد از این واگذاری، کمترین قدرت را برای وزارت ورزش خواهد داشت.

چهره

مرد مهربان رسانه

حجت‌الاسلام سیدمحمد داعی، متولد ۳۰ فروردین‌ماه ۱۳۲۰ در شهر یزد بود. او که از سال ۱۳۵۹ تا پایان عمر سرپرستی مؤسسه اطلاعات را برعهده داشت، از سال ۱۳۶۶ عضو مجمع روحانیون مبارز هم بود و نمایندگی شش دوره ابتدایی مجلس شورای اسلامی تا سال ۱۳۸۳ را نیز در کارنامه داشت. حجت‌الاسلام داعی یکی از همراهان امام‌(ره) در دوران اقامت در شهر نجف بود. او سفیر ایران در عراق بین سال‌های ۱۳۵۷ تا ۱۳۵۸ هم بود. این روحانی فعال در عرصه رسانه، در سال ۱۳۹۲ نشان افتخار عرصه فرهنگ و هنر را دریافت کرده بود. داعی همچنین از سوی انجمن دفاع از آزادی مطبوعات موفق به دریافت قلم طلایی به‌عنوان چهره شاخص فرهنگی شد که او این جایزه را به موزه حضرت علی بن ابی‌طالب در قم اهدا کرد. حجت‌الاسلام محمود داعی در بسیاری از مراسم‌های تشییع پیکر هنرمندان و فعالان عرصه فرهنگ و هنر حضور داشت و نماز میت با امامت او قرائت می‌شد. مدیر مؤسسه اطلاعات ایران ۱۵ خردادماه ۱۴۰۱ در ۸۱ سالگی بر اثر ایست قلبی درگذشت.

کتابخانه

تجربه سال‌ها زیستن در عرصه سینما

کتاب «هزار زندگی بهتر از یک زندگی» نوشته ژان پل بلموندو، با ترجمه شبنم درویش در ۲۲۰ صفحه و با قیمت ۲۵۵ هزار تومان توسط انتشارات نگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه منتشر شده است. ژان پل بلموندو در کتاب «هزار زندگی بهتر از یک زندگی»، از پس سال‌ها زیستن و کار کردن در عرصه سینما به پشت سر می‌نگرد و ایام فته را مرور می‌کند و به نقل روزگار سپری شده می‌پردازد. بعضی فیلم‌هایی که ژان پل بلموندو در آن‌ها بازی کرد از فیلم‌های پیشرو و سنت‌شکن تاریخ سینما بودند؛ فیلم‌هایی که جزئی از تاریخ سینمای نوچ به حساب می‌آیند. بلموندو در کتاب «هزار زندگی بهتر از یک زندگی»، تجربه خود از بازی در این فیلم‌ها را هم روایت می‌کند و تصویری از شخصیت خود به دست می‌دهد که با فیلم‌های ساختارشکنی که در آن‌ها بازی کرده بود، هماهنگ است. در کتاب «هزار زندگی بهتر از یک زندگی»، با هنرمندی مواجیم که همواره میل به ساختارشکنی داشته و به الگوهای مرسوم نمی‌داده است؛ هنرمندی که به قول خودش، کلاسیک‌ها را آزار داده و مدرن‌ها را خوشحال کرده و مدرسه از او بیزار بوده است.

کتاب هزار زندگی
بهتر از یک زندگی
نویسنده: ژان پل
بلموندو
مترجم: شبنم
درویش
انتشارات: نگاه ترجمه
و نشر کتاب پارسه

تاریخ

اولین کنفرانس غیر متعهدا

۱۸ آوریل ۱۹۶۱، نخستین کنفرانس جنبش غیرمتعهدا (NAM) در بلگراد برگزار شد. این جنبش در دوران جنگ سرد با تلاش جواهر لعل نهرو، نخست‌وزیر هند، احمد سوکارنو از اندونزی، جمال عبدالناصر از مصر و ژنرال تیتو از یوگسلاوی با هدف وحدت بین کشورهای بنیان گذاشته شد که نه در اردوگاه کمونیسم، نه در اردوگاه کاپیتالیسم قرار داشتند. این سازمان با پایان جنگ سرد نیز به فعالیت خود ادامه داد و در سال ۲۰۱۲ در مجموع ۱۲۰ دولت عضو و ۱۷ عضو ناظر داشته است. جنبش در بیانیه پایانی اجلاس اول اعلام کرد: هدف ما حمایت از کشورهای مستقل و مبارزه با امپریالیسم است. جنبش عدم‌تعهد همچنین خود را متعهد به بازسازی ساختار اقتصادی جهانی دانسته بود. پس از فروپاشی اتحاد شوروی و پایان جنگ سرد، در سال‌های آغازین دهه ۱۹۹۰، فرآیند جهانی‌سازی، تجارت و سرمایه‌گذاری، بدهی‌های خارجی، مبارزه با بیماری‌های و جرائم بین‌المللی به عمده‌ترین دغدغه‌های غیرمتعهدا بدل شدند. غیرمتعهدا دارای اساسنامه مدون با مقری دائمی نیست. تصمیمات اصلی نیز در اجلاس سران کشورهای عضو این جنبش اتخاذ می‌شود. اجلاس سران غیرمتعهدا هر سه‌سال یکبار برگزار می‌شود.